

Χαλκίδος Χρυσόστομος: «Θα θάβουμε τα σκουπίδια και θα καίμε τους ανθρώπους;» - Απάντηση στον Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινωνίας Αποτέφρωσης

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χαλκίδος](#)

Ανοικτή απάντηση με σειρά επιχειρημάτων δίνει ο [Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος](#) στον Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινωνίας [Αποτέφρωσης](#) Αντώνιο Αλακιώτη, ο οποίος σε κείμενο που δημοσιεύτηκε σε ιστοσελίδα με αφορμή την συμπλήρωση πέντε ετών λειτουργίας του αποτεφρωτηρίου της Ριτσώνας, περιγράφει ως μακάβρια πράξη την εκταφή των νεκρών. Καλεί δε την Εκκλησία να επανεξετάσει την αυστηρή, όπως την χαρακτηρίζει, στάση της στην επιλογή της [αποτέφρωσης](#), εφαρμόζοντας την οικονομία.

Απαντώντας ο Σεβασμιώτατος επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι η Εκκλησία «με ρεαλισμό καλεί τους πιστούς Της, αυτούς δηλαδή που ελεύθερα επέλεξαν να είναι μέλη Της, να εξέλθουν και να δουν στους τάφους ότι “γυμνά οστέα ο άνθρωπος...”, με σκοπό να συνειδητοποιήσουν την πραγματική αξία πραγμάτων» και «διακηρύσσει την εκ νεκρών ανάσταση των ανθρώπων και την ζωοποίηση αυτών των ξηρών οστών».

Σε άλλο σημείο ο Σεβασμιώτατος απαντά στον ισχυρισμό του Προέδρου της Ελληνικής Κοινωνίας Αποτέφρωσης πως «η αυστηρή αυτή στάση της Ιεράς Συνόδου στην επιλογή της αποτέφρωσης συχνά προτρέπει συγγενείς νεκρών που η τελευταία τους επιθυμία ήταν η αποτέφρωση να μην την σεβαστούν και αντί να τους αποτεφρώσουν να τους θάβουν».

«Επειδή η τοποθέτησή σας, στην πραγματικότητα έχει χαρακτήρα σοβαρής δημόσιας καταγγελίας, πρέπει να ελεγχθεί! Αλήθεια, έχετε στοιχεία που να τεκμηριώνουν αυτή σας την θέση, ότι, δηλαδή, η Εκκλησία προτρέπει τους συγγενείς να μην σεβαστούν την επιθυμία του συγγενούς των; Πρέπει συγκεκριμένα να τα καταθέσετε! Είναι οφειλή σας! Αλλιώς, η καταγγελία σας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συκοφαντία!

Εγώ, όμως, έχω περιπτώσεις που οι συγγενείς χρησιμοποίησαν ψέμματα σε βάρος της Εκκλησίας και έπραξαν αντίθετα στην επιθυμία των συγγενών τους και άλλοι προχώρησαν σε αποτέφρωση, επειδή εκείνοι το ήθελαν και είχαν κατά νόμον λόγο, ως στενότεροι συγγενείς, αφού οι κεκοιμημένοι δεν είχαν διανοηθεί αυτή την μεταχείριση, ώστε, όσο ζούσαν, να έχουν κάνει γραπτή την επιθυμία τους για ταφή! Η Εκκλησία, αγαπητέ μου, σέβεται την ελευθερία των ανθρώπων!», σημειώνει ο Σεβασμιώτατος.

Καταλήγοντας στην απάντηση του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος κάνει λόγο, μεταξύ άλλων, για «προσπάθεια προβολής της αποτεφρώσεως, με την υποστήριξη μάλιστα και θεσμικών παραγόντων» και θέτει χαρακτηριστικά ερωτήματα.

«Σε τούτο τον τόπο, αγαπητέ, ανέκαθεν θάβαμε τους ανθρώπους και καίγαμε τα σκουπίδια!!! Τώρα, θα θάβουμε τα σκουπίδια (υγειονομική ταφή σκουπιδιών) και θα καίμε τους ανθρώπους; Και τούτο θα είναι πρόοδος, πολιτισμός και εκσυγχρονισμός;», τονίζει.

Αναλυτικά η ανοικτή απάντηση του Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου προς τον Αντώνιο Αλακιώτη, Πρόεδρο της Ελληνικής

Κοινωνίας Αποτέφρωσης:

Αγαπητέ κύριε Αλακιώτη,

Διάβασα πρόσφατα στην ιστοσελίδα STEREA NEWS κείμενό σας, με αφορμή την συμπλήρωση πέντε ετών λειτουργίας του αποτεφρωτηρίου της Ριτσώνας, όπου περιγράφετε ως μακάβρια πράξη την εκταφή των νεκρών και καλείτε την Εκκλησία να επανεξετάσει την αυστηρή, όπως την χαρακτηρίζετε, στάση της στην επιλογή της αποτέφρωσης, εφαρμόζοντας την οικονομία και καταλήγετε ότι «Μια εκκλησία σύγχρονη θα πρέπει να είναι συμπονετική και παρηγορητική στους συγγενείς των νεκρών που επέλεξαν την αποτέφρωση και όχι τιμωρός».

Επί του δημοσιευθέντος κειμένου σας, έχω να ερωτήσω τα εξής:

Είναι όντως μακάβρια πράξη η εκταφή των νεκρών και, εάν ναι, γιατί;

Επειδή ο άνθρωπος στα γυμνά οστά βλέπει την ματαιότητα των προσκαίρων πραγμάτων ή γιατί θυμάται τον θάνατο;

Η Εκκλησία, αγαπητέ μου, με ρεαλισμό καλεί τους πιστούς Της, αυτούς δηλαδή που ελεύθερα επέλεξαν να είναι μέλη Της, να εξέλθουν και να δουν στους τάφους ότι «γυμνά οστέα ο άνθρωπος...», με σκοπό να συνειδητοποιήσουν την πραγματική αξία πραγμάτων, όπως ο πλούτος, η δύναμη και η σωματική ομορφιά, τα οποία συχνά οι άνθρωποι απολυτοποιούμε, και προκειμένου να τα αποκτήσουμε και διατηρήσουμε, διεξάγουμε έναγχο αγώνα, που μας φθείρει και τελικά μας αναλώνει και να ποθήσουμε όσα μένουν και μετά θάνατον!

Αλήθεια είναι, ότι πολλοί από τους συγχρόνους ανθρώπους αγωνίζονται, στρουθοκαμηλίζοντας, να λησμονήσουν τον θάνατο, ενώ είναι βέβαιον ότι η μνήμη του πολύ θα τους ωφελούσε στην προσωπική τους ισορροπία, την στοχοθεσία και την κοινωνική τους συμπεριφορά!

Όμως, η στοργική και αληθινά συμπονετική Εκκλησία, διακηρύσσει την εκ νεκρών ανάσταση των ανθρώπων και την ζωοποίηση αυτών των ξηρών οστών! Γνωρίζετε το προφητικό κείμενο, που διαβάζεται στους Ναούς μας, την Μεγάλη Παρασκευή, αμέσως μετά την λιτανεία του Επιταφίου; Αυτό το ανάγνωσμα δίνει άλλη αξία στα οστά τα ξηρά και προμηνύει την κοινή Ανάσταση!

Εάν, βεβαίως, η εκταφή δεν γίνει με τις εκκλησιαστικές προβλέψεις ιεροπρεπείας και σεβασμού στα λείψανα των ανθρώπων, αυτό πρέπει οπωσδήποτε να διορθωθεί. Αλλ' αυτό δεν δικαιολογεί την αποτέφρωση! Όταν πονάει το κεφάλι μας, δεν το κόβουμε για να απαλλαγούμε από τον πονοκέφαλο...

Και κάτι άλλο, κατά την άποψή μου, σημαντικό. Η ταφή και η εκταφή των νεκρών γίνεται ενώπιον όλων! Και όλη αυτή η διαδικασία χαρακτηρίζεται από σας μακάβρια!

Να σας ρωτήσω κάτι: Η παράδοση του ανθρώπινου σώματος των συγγενών μας και των φίλων μας στην φωτιά είναι λιγότερο μακάβρια; Οι παριστάμενοι στην αποτέφρωση έχουν την δυνατότητα να δουν την διαδικασία, μέχρι να τους παραδοθεί η τέφρα του ανθρώπου τους; Δηλαδή, βλέπουν ή τουλάχιστον ενημερώνονται για το πώς τα οστά, που δεν καίγονται, αλλά μένουν μετά την καύση του σώματος, μετατρέπονται σε τέφρα; Με ποια διαδικασία; Μπορούν να την παρακολουθήσουν; Και σεις ,που γνωρίζετε το πως και χαρακτηρίζετε την εκταφή μακάβρια, αλήθεια, πώς θα χαρακτηρίζατε αυτήν την βίαιη διαδικασία, της συντριβής των οστών;

Στην ιστοσελίδα «Ακτίνες», στις 14.2.2025, αναφέρεται «μια συγκλονιστική μαρτυρία ενός ανθρώπου, που λειτουργεί για πολλά χρόνια γραφείο τελετών... θα πω (λέει) κάτι για το οποίο είμαι σίγουρος ότι θα παρεξηγηθώ, αλλά οφείλω στον εαυτό μου να το πω αυτό, ασχέτως αν είμαι επαγγελματίας και αν με επηρεάσει αρνητικά. Όταν ακούω για αποτέφρωση και λέω {Ο.Κ αποτέφρωση ό,τι θέλετε} πάω την ίδια μέρα να ετοιμάσω τη σορό και παρατηρώ ότι το σώμα έρχεται πιο κοντά στο κακό θα έλεγα. Δηλαδή αρχίζει η σήψη και γίνεται τόσο γρήγορη που δεν πιστεύω στα μάτια μου... ».

Στο κείμενό σας, ακόμη, ισχυρίζεσθε πως «η αυστηρή αυτή στάση της Ιεράς Συνόδου στην επιλογή της αποτέφρωσης συχνά προτρέπει συγγενείς νεκρών που η τελευταία τους επιθυμία ήταν η αποτέφρωση να μην την σεβαστούν και αντί να τους αποτεφρώσουν να τους θάβουν» και διερωτάσθε: «Αυτό δεν είναι μισαλλοδοξία; αυτό δεν είναι αμαρτία; αυτό δεν είναι προσβολή νεκρού;» και καταλήγετε συμπερασματικά: «Αυτό είναι ντροπή για τον πολιτισμό μας». Επειδή η τοποθέτησή σας, στην πραγματικότητα έχει χαρακτήρα σοβαρής δημόσιας καταγγελίας, πρέπει να ελεγχθεί! Αλήθεια, έχετε στοιχεία που να τεκμηριώνουν αυτή σας την θέση, ότι, δηλαδή, η Εκκλησία προτρέπει τους συγγενείς να μην σεβαστούν την επιθυμία του συγγενούς των; Πρέπει συγκεκριμένα να τα καταθέσετε! Είναι οφειλή σας! Αλλιώς, η καταγγελία σας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συκοφαντία!

Εγώ, όμως, έχω περιπτώσεις που οι συγγενείς χρησιμοποίησαν ψέμματα σε βάρος της Εκκλησίας και έπραξαν αντίθετα στην επιθυμία των συγγενών τους και άλλοι προχώρησαν σε αποτέφρωση, επειδή εκείνοι το ήθελαν και είχαν κατά νόμον λόγο, ως στενότεροι συγγενείς, αφού οι κεκοιμημένοι δεν είχαν διανοηθεί αυτή την μεταχείριση, ώστε, όσο ζούσαν, να έχουν κάνει γραπτή την επιθυμία τους για ταφή! Η Εκκλησία, αγαπητέ μου, σέβεται την ελευθερία των ανθρώπων!

Η δική σας, όμως, αίτηση-απαίτηση, να τελείται νεκρώσιμη ακολουθία σε ανθρώπους, που δεν ακολουθούν την διδασκαλία και τον τρόπο ζωής (το ήθος) της Εκκλησίας, υπερασπίζεται αυτήν τους την ελευθερία;

Η κηδεία δεν περιλαμβάνει μόνο την νεκρώσιμη ακολουθία στον Ιερό Ναό! Προβλέπεται από το τυπικό της Εκκλησίας συνέχεια. Ο κεκοιμημένος Χριστιανός λιτανεύεται μέχρι το κοιμητήριο και εκεί υπάρχει ειδική επί του τάφου ιερά ακολουθία! Δεν τον πετούμε στον τάφο ούτε επιχειρούμε την άμεση εξαφάνισή του, αλλά τον σπέρνουμε, όπως λέγει η αγία Γραφή, με την ελπίδα και την πίστη της αναστάσεως. Και αυτό λειτουργεί παρηγορητικά στους συγγενείς. Αυτά τα γνωρίζει και ο επιλέγων την αποτέφρωση.

Δεν αγνοεί το τι πιστεύει και τι διδάσκει και πως ζει η Εκκλησία και αυτός, κατά το θεόσδοτο δικαίωμά του, ελεύθερα, ξεχωρίζει τον εαυτό του και επιλέγει, επαναλαμβάνω, κατά το θεοδώρητο δικαίωμά του, άλλον, ίδιον τρόπον, από τον εκκλησιαστικόν, την αποτέφρωση. Γνωρίζει και τις «συνέπειες» και, όμως, προχωρεί. Και σεις απαιτείτε να πάμε κόντρα στο θέλημά του; Και μεις που σεβόμαστε την επιλογή του είμαστε τιμωροί, μισαλλόδοξοι και απολίτιστοι; Σεις;

Και μιας και ο λόγος περί νεκρωσίμου ακολουθίας, ευκαιρία μου δίνετε, να σας

ρωτήσω. Στο αποτεφρωτήριό σας τελείται νεκρώσιμη ακολουθία; Και εάν ναι, από ποιον Ιερέα; Και με ποίου Επισκόπου την Κανονική άδεια; (Κανονικός Μητροπολίτης της περιοχής σας είναι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβών κ. Γεώργιος). Έχετε, νομίζω, υποχρέωση, στην εποχή της διαφάνειας, να απαντήσετε λεπτομερώς και με στοιχεία. Θα αναμένω!

Αγαπητέ μου,

Ασφαλώς γνωρίζουμε την εφαρμοζόμενη οικονομία, αλλά πρέπει να γνωρίζετε και σεις ότι η οικονομία σε καμμία περίπτωση δεν καταργεί τον κανόνα! Και η Εκκλησία μας έχει την παράδοσή Της. Αναφέρεσθε κι Εσείς στην παράδοση, αλλά την θεωρείτε διαφορετικά, ίσως και αδιάφορα. Δεν είναι, όμως, η παράδοση της Εκκλησίας ανθρώπινο κατασκεύασμα, δεν είναι απλή θεωρία, αλλά είναι βίωμα που σαρκώνει και εκφράζει την Ορθόδοξη Πίστη! Σύμφωνα με αυτήν την πίστη και το σώμα του ανθρώπου είναι ιερό! Ναό-Εκκλησία, το θεωρεί η αγία Γραφή. Και εν προκειμένω, ο τόπος μας ζει με αυτήν την πίστη και την ιερή παράδοση πάνω από 2.000 χρόνια! Μα και εάν ακόμη η ταφή ήταν απλά ένα ανθρώπινο έθιμο, πάλι θα έπρεπε να το σεβαστούμε, αφού τηρήθηκε επί χρονικό διάστημα χιλιάδων ετών! Γνωστό είναι άλλωστε ότι το έθιμο έχει ισχύ Νόμου!

Βλέπουμε, ωστόσο, ότι γίνεται προσπάθεια προβολής της αποτεφρώσεως, με την υποστήριξη μάλιστα και θεσμικών παραγόντων, οι οποίοι, επισκεφθέντες τις εγκαταστάσεις σας, εθαύμασαν επί τέλους τον πολιτισμό και την πρόοδο! Δηλαδή, όλοι οι άλλοι που συνειδητά επιλέγουμε την ταφή και οδεύουμε την οδό της αναπαύσεως προς τα Κοιμητήρια αιώνες τώρα δεν είμαστε πολιτισμένοι; Είναι, μήπως, λίγο ρατσιστικό αυτό;

Σε τούτο τον τόπο, αγαπητέ, ανέκαθεν θάβαμε τους ανθρώπους και καίγαμε τα σκουπίδια!!! Τώρα, θα θάβουμε τα σκουπίδια (υγειονομική ταφή σκουπιδιών) και θα καίμε τους ανθρώπους; Και τούτο θα είναι πρόοδος, πολιτισμός και εκσυγχρονισμός;

Η Εκκλησία, όμως, είναι πάντα νέα και σύγχρονη, γιατί είναι ο ίδιος ο Χριστός! Και ο Χριστός είναι χθες και σήμερα ο αυτός και εις τους αιώνες! Ο Χριστός ζωογονεί και καινοποιεί τους γηγενείς.

Και όσοι εντασσόμαστε στο Σώμα Του, στην Εκκλησία, πρέπει να ποθούμε την δική μας ανακαίνιση, από την φθορά της αμαρτίας!

Εκείνη μπορεί να μας ανακαινίσει και να μας σώσει! Η τάση και η στάση μερικών ανθρώπων, να κάνουν, όπως-όπως, σύγχρονη την Εκκλησία, θυμίζει κάτι από το προπατορικό αμάρτημα...

Τελειώνοντας, θέλω να θυμίσω ότι είμαι Μητροπολίτης σε έναν τόπο, που τον αγιάζει το ολόσωμο, άφθαρτο και θαυμαστοποιό ιερό λείψανο του Οσίου Ιωάννου του Ρώσσου, που ευτυχώς δεν αποτεφρώθηκε, όταν απέθανε, αλλ' ετάφη!!! Και είναι φερμένο εδώ από τους ξεριζωμένους πρόσφυγες του Προκοπίου της Καππαδοκίας, με κινδύνους και κόπους και θυσίες... Αυτόν είχαν οι ξεριζωμένοι καταφύγιό τους και φίλο τους και συμπαραστάτη τους... Οι ισχυροί της γης, που πάντα φιλοδοξούν να ανακαινίσουν τον κόσμο, απλά τους οδήγησαν και τους άφησαν στην τραγωδία τους... Ευτυχώς που είχαν τους Αγίους και τον Όσιο Ιωάννη! Ας έχετε, αγαπητέ, και ας έχουμε την ευλογία και τις πρεσβείες Του, του ολόσωμου Αγίου που προαναγγέλλει σιωπηρά και εύλαλα την Ανάσταση!